

Príspevok k poznaniu knižnice aristokratickej rodiny Stainlein-Saalenstein v Horných Semerovciach

HELENA SAKTOROVÁ

V zbierkach Slovenskej národnej knižnice sa nachádza fotokópia tlačeného exlibrisu, dokumentujúceho knižnú zbierku, ktorá vznikla na prelome 18. a 19. storočia v prostredí šľachtického sídla slobodných barónov z rodu Hellenbachu a Stainlein-Saalenstein v Horných Semerovciach (okres Levice). Knižnú zbierku neskôr zveľadil a usporiadal manželský pár gróf Henrich Wilhelm Wilczek a jeho manželka grófka Anna Almášiová (Almásy), poslední majitelia kaštieľa, podľa dátumu na exlibrise, v r. 1917. Z umenovedného hľadiska ide o moderný lept od kvalitného autora. Komponovaný je ako emblém s lemmou, ktorú tvorí latinské motto na stuhe nesenej dvojicou erbov Hellenbachovcov a Stainleinovcov: *Aequam Servare Mentem*. Hlavný obraz tvorí pohľad na kaštieľ majiteľa, ponorený do upraveného anglického parku. V spodnej časti sa nachádza 7-riadkový text o knižnici baróna Hellenbacha,¹ grófa Henrika Wilhelma Wilczeka a jeho manželky Anny, rodenej Almáši: *Ex Libris Bibliothecae Felső-Szemerédiensis, Erectae A Familiis Liberum Baronum Ab Hellenbach Et Comitum A Stainlein, Augmentatae Et Novo Ordinatae A Henrico Wilhelmo Comite Wilczek Et Uxore Anna Nata Comitissa Almasy A.D.MCMXVII.* (Z kníh hornosemerovskej knižnice slobodných barónov Hellenbach a Stainlein-Saalenstein, zveľadená a nanovo usporiadaná Henrichom Wilhelmom Wilczekom a jeho manželkou komtesou Annou Almášiovou. Roku Pána 1917). Grafika je signovaná vpravo dolu pod obrazom: E. Coudenhove fec. Je to pekná ukážka exlibrisu s autentickou „krajinárskou vedutou“, doplnenou erbami Hellenbachovcov, Steinleinovcov, Wilczekovcov a Almášiovcov.

V zbierkach Slovenskej národnej knižnice je uložený ďalší tlačený exlibris, dokumentujúci horeuvedenú knižnú zbierku s podobným grafickým motívom. Exlibris má veľkosť 11,5 x 8 cm, vnútorný lept s obrázkom 7,5 x 5 cm. V hornej polovici obrázka sa nachádza stuha s týmto istým mottom *aequam servare mentem*, pod stuhou sú vyobrazené rodové erby

¹ Za odbornú umenovednú charakteristiku exlibrisu ďakujem p. Kataríne Závadovej, CSc.

Wilczekovcov a Almášiovcov, v spodnej časti obrázka sa nachádza identický zápis o pôvode knižnice s datovaním z r. 1917 ako na predchádzajúcom exlibrise, rozdiel je len v type použitého písma.² Prvý exlibris pochádza z tvorivej dielne E. Coudenhoveho, ktorý sa identifikoval iniciálkami EC v pravom rohu obrázka a záznamom na ľavej strane pod obrázkom E. Coudenhove fec. Pravdepodobne ide o Ernesta Coudenhove, o ktorom sa nám doteraz nepodarilo zistiť bližšie biografické údaje.

Obec Horné Semerovce leží na juhovýchodnom okraji Ipeľskej kotliny v okrese Levice. Jej historické začiatky siahajú do 13. storočia, podľa písomných pamiatok je doložená v rokoch 1268-70. Bola zemianskym majetkom, v 14. storočí patrila Konyovcom z rodu Kacsics, v 18. storočí Hellenbachovcom, v 19. storočí Földváryovcom a Ivankovcom. Obyvatelia obce sa venovali najmä poľnohospodárstvu, r. 1960 tu bolo založené Poľnohospodárske učilište s odborom poľnohospodár – mechanizátor. V katastri obce sa našli dve železné prilby orientálneho pôvodu z 5.-6. storočia. Z 13. storočia pochádza gotický r.k. kostol, postavený na románskom základe, viackrát prestavaný a r. 1888 rozšírený. Nad južným portálom kostola je umiestnený vzácny nápis s runovým písmom z 15. storočia.³

Z rodových sídel sa v Horných Semerovciach zachoval, v odbornej literatúre nazvaný Wilczekovský kaštieľ. V súčasnosti je kaštieľ opustený a schátraný, podobne ako aj neošetrovaný príľahlý park. Rozsiahly Wilczekovský kaštieľ bol postavený roku 1763 v barokovom štýle, v 19. storočí ho prestavali a dostal klasicistickú podobu. Budova v tvare U je orientovaná do pôvodne upraveného anglického parku. Ústredná viacposchodová časť budovy je trojtraktová, v interiéroch sa nachádzajú klenby „české placky“, zrkadlové klenby a rovné stropy. Bočné krídlo na prvom poschodí s bývalou koniarňou je zaklenuté plackami na 8 stĺpoch. Druhé bočné krídlo má rovné stropy. Fasáda hlavnej budovy je projektovaná predstavaným portikom na 4 pilieroch a s balkónom na poschodí. Smerom do parku sa nachádza stredný trojosový rizalit s pilastrovým členením a tympanónom. Bočné krídla sa vyznačujú hladkými fasádami. Pri kaštieli bol vybudovaný anglický park so vzácnymi cudzokrajnými drevinami a v ňom sa nachádza empírový pavilón v tvare rotundy na dórskech stĺpoch z r. 1815.⁴

Na tomto mieste sa pokúsime rozvinúť genealogické súvislosti ohraničujúce históriu knižnej zbierky v hornosemerovskom šľachtickom sídle. Zo štvorice šľachtických rodov najstaršiu históriu sídla písal nemecký šľachtický rod Hellenbachovcov z prostredia zámožných banskoštiavnických banských podnikateľov. V osobe Jána Gottfrieda Hellenbacha (1659 –

² Grafika je uložená vo fonde Slovenskej národnej knižnice v Martine v špeciálnej zbierke exlibrisov (sign. Ex 13).

³ *Horné Semerovce*. Komárno : Vydavateľstvo KT, 1998.

⁴ *Súpis pamiatok na Slovensku I*. Bratislava : Obzor, 1967, s. 432; *Horné Semerovce*. Komárno : Vydavateľstvo KT, 1998, s. 11-12.

1728) rodina r. 1686 získala uhorský barónsky titul. Rodový erb umiestnený v ľavom hornom rohu exlibrisu sa skladá z poleného štítu, v pravom zlatom poli sa nachádza zľava rastúci dvojhlavý čierny orol, v ľavom striebornom poli naľavo otočený so zlatou korunou dvojhvostý vzpriamený červený lev. J. G. Hellenbach študoval medicínu v Jene a vo Wittenbergu, ako lekár pôsobil na cisárskom dvore a bol aj osobným lekárom a priateľom Františka II. Rákociho (1676 – 1735). Podnikal v baníctve, vlastnil banské prevádzky a podiely v nich v Hodruši, Smolníku, Kremnici, Banskej Štiavnici a Novej Bani a zastával funkciu vrchného správcu Hlavného komorskogrófskeho úradu, ktorá sa zriadila ako rovnocenná hlavnému komorskému grófovi. Stal sa kráľovským tajným radcom a za svoje zásluhy v lekárskejších službách mu cisár Leopold I. daroval majetky v Hontianskej stolici, v Horných Semerovciach mu boli udelené zemepanské výsady. Po potlačení povstania Františka II. Rákociho a kvôli nezaplateným dlhom Banskej Štiavnici musel odísť do exilu. Do rodnej Banskej Štiavnice sa vrátil na sklonku života, kde r. 1728 umrel.⁵

J. G. Hellenbach bol najprv ženatý s Annou Margarétou Pauerovou a potom s Máriou Katarínou Karešovou; v druhom manželstve sa narodili dcéry Poxlina, Žofia, Vilma a syn Juraj. Z Jurajovej línie pochádzala Zuzana Rozália (nar. 14.6.1794),⁶ ktorej rodičmi boli Jozef Hellenbach a Žofia Kubíniová.⁷

Zuzana Hellenbachová sa vydala za grófa Eduarda Stainlein-Saalensteina a tým vymrela uhorská vetva rodu Hellenbachovcov, druhá línia rodu zapustila korene v Chorvátsku.⁸ Stainleinovci s prírmením Saalenstein pochádzali z Bavorska. Erb, umiestnený v pravom hornom exlibrisu má delený štít, v hornej polovici v modrom poli vyrastajúci baník so špicatou čiapkou na hlave v baníckom odeve, v pravici držiaci banícke kladivo, ľavé rameno upažené v bok, dolná polovica rozdelená na šachovnicu so 16 čierno-striebornými kockami. Zakladateľom rodu bol Eduard Ján Gottlieb Steinlein, narodený r. 1785 v Hofe v oblasti Bayreuth.⁹ Pôsobil vo vysokých verejných a politických funkciách, vo Viedni zastupoval bavorské kráľovstvo, bol kráľovským komorníkom, tajným radcom a mimoriadnym povereným ministrom. Bavorský kráľ Maximilián mu r. 1815 udelil titul bavorského baróna a roku 1830 ho bavorský kráľ Ľudovít I. povýšil do grófskeho stavu; v roku 1827 mu bol udelený uhorský indigenát. Stainleinovci získali rozsiahle majetky vo viacerých uhorských župách. Eduard Stainlein sa po sobáši so Zuzanou Hellenbachovou usadil na

⁵ ČELKOVÁ, M., ČELKO, M., GRAUS, I. *Portréty komorských grófov a osobností baníctva a hutníctva na území Slovenska v 17. – 19. storočí*. Košice : Banská agentúra, 2007, s. 52, 55 – 56; *Slovenský biografický slovník II*. Martin : Matica slovenská, 1987, s. 314.

⁶ GUDENUS, J.J. *A magyarországi főnemesség XX. századi genealógiája III*. Budapest : Tellér KFT, 1998, s. 351.

⁷ NAGY, I. *Magyarország családai czímerekkel, és nemzedékrendi táblakkal. Pótlék kötet*. Budapest, 1868, s. 274.

⁸ *Magyarország vármegyei és városai*. Bars vármegye. (Zost. S. Borovszky). Budapest, b. r., s. 535.

⁹ GUDENUS, J.J. *A magyarországi főnemesség XX. századi genealógiája III*. Budapest : Heraldika kiadó, 1998, s. 351.

hornosemerovskom panstve, kde sa narodila väčšina ich potomkov: Žofia (1818 – 1886), Ľudovít (1819 – 1867, Angleur), Malvínu (1822, Horné Semerovce – 1878, Horné Semerovce), Leontine (1826 – 1906, Horné Semerovce) a posledný člen rodu Otto (1830 – 1915, Horné Semerovce).¹⁰ Z matrik uložených v Štátnom archíve v Banskej Bystrici sú známe narodenia ďalších detí: Alfréd (žil 16 mesiacov, umrel r. 1831), Gustáv (žil 8 mesiacov, umrel 19. 9. 1833) a podľa zápisov v konceptári Michala Godru Hermann (žil 8 rokov, umrel r. 1832). Eduard Stainlein-Saalenstein umrel roku 1833 v Pešti, je pochovaný v krypte v kostole v Hontianskych Moravciach. Zuzana Stainleinová po smrti svojho manžela mala pravdepodobne starosti s vedením a správou rodinných majetkov, pretože r. 1842 a 1846 ponúkala panstvo v Karancslapujtó v Novohradskej župe v Maďarsku na predaj.¹¹ Umrela 16. 1. 1881 v Horných Semerovciach a bola pochovaná v miestnej kamennej krypte spolu s 31 členmi a príbuznými šľachtických rodín Hellenbach, Stainlein-Saalenstein a Wilczek.¹²

Dcéra Zuzany a Eduarda Stainleinovcov Malvína (1822-1878) sa r. 1841 v Horných Semerovciach vydala za grófa Henricha Wilhelma Wilczeka (nar. 1819, Viedeň – zomrel 1884, Horné Semerovce). Bol príslušníkom mladšej vetvy grófskeho rodu poľského pôvodu, ktorý zastával funkciu cisársko-kráľovského komorníka. V ich manželstve sa narodilo 5 detí, z nich najstarší Eduard Friedrich Wilczek (1842, Horné Semerovce – 1897, Pécel pri Budapešti) sa oženil s Annou Prónaiovou (1845, Pécel – 1911, poch. Horné Semerovce); ich druhým dieťaťom bol Henrich Wilhelm Wilczek (1873, Erdőkürt, Maďarsko – 22. 12. 1944, Horné Semerovce). Po absolvovaní štúdií pôsobil ako doktor práv a poručík cisársko-kráľovskej armády. V roku 1900 sa v Budapešti oženil s Annou Vilmou Almášiovou (1875, Zsadány, Maďarsko – 1967, Halstatt, Rakúsko), príslušníčkou Zsadány-Szentmiklóšskej grófskej rodiny z maďarskej župy Heveš. Erby manželov Wilczekovcov sa nachádzajú v pravom dolnom rohu exlibrisu spojené aliančnou korunkou. Na Wilczekovskom erbe sa v červenom poli na zelenom trojvrší vyníma na zadných nohách stojaci kamzík, opásaný čiernym opaskom so zlatou sponou. Almášiovský erb je komponovaný nasledovne: v modrom štíte zlatá krokva, nad ňou v oboch horných rokoch štítu jednorožce, pod krokvou na zelenom trojvrší z koruny vyrastajúca biela holubica s rozprestretými krídlami, držiaca zelenú ratolesť.

Hornosemerovský kaštieľ, sídlo troch významných šľachtických rodín Hellenbach, Stainlein-Saalenstein a Wilczek sa vyznačoval vysokou dvorskou kultúrou. V týchto rodinách pôsobili vzdelaní kultúrni pracovníci domáceho i zahraničného pôvodu, najmä v úlohe vychovávateľov a učiteľov. V Hellenbachovskej rodine to bol náboženský spisovateľ, vydavateľ a publicista Ondrej Plachý (1755 – 1810),¹³ ktorého pedagogická činnosť je

¹⁰ GUDENUS, J.J. *A magyarországi főnemesség XX. századi genealógiája III.* Budapest : Heraldika kiadó 1998, s. 351 – 352.

¹¹ MV SR - Štátny Archív Banská Bystrica (fond Riaditeľstvo majetkov v Sávolyi).

¹² *Horné Semerovce*. Komárno : Vydavateľstvo KT, 1998, s. 14.

¹³ *Slovenský biografický slovník IV.* Martin : Matica slovenská, 1990, s. 475-476.

doložená okolo roku 1779. Z ďalších vychovávateľov v rodine Stainlein-Saalenstein bol známy slovenský národnokultúrny pracovník, bohunický rodák Michal Godra (1801-1874).¹⁴ Na vychovávateľské miesto nastúpil v januári 1832 a pôsobil tu do septembra 1834. Pôsobenie Michala Godru ako pedagóga v tejto rodine, ako aj jeho ďalšie životné osudy dokumentuje bohatý konceptár listov – denník Michala Godru.¹⁵ Podľa listu peštianskemu advokátovi Štefanovi Bolemanovi z 19. 2. 1832 M. Godra vychovával Hermanna Stainleina, ktorý v tom roku vo veku 8 rokov umrel. Godrov konceptár poskytuje aj ďalšie informácie o členoch Stainleinovskej rodiny – 22. 1. 1833 píše svojmu strýkovi Martinovi Maróthymu do Maškovej, že gróf Eduard Steinlein je nemocný, 23. 1. 1833 priateľovi a novovrbaskému profesorovi Karolovi Abafymu, že gróf Eduard Stainlein Saalenstein umrel vo veku 48 rokov na zápal pľúc v Pešti. Ďalej v liste Jánovi Kollárovi 27. 9. 1833 píše, že umrel maloletý 8 mesačný Gustáv Steinlein a 29. 10. 1833 v liste Karolovi Abaffymu poznamenal, že Ľudovít Steinlein sa zdržuje v Mníchove. Michal Godra sa popri pedagogických povinnostiach v tomto regióne venoval vyhľadávaniu starých pamiatok, nápisov, rukopisov, a to v duchu dobových tendencií i v snahe udržiavať a pestovať historické povedomie slovenského národa. V katolíckom kostole v Horných Semerovciach si všimol stredoveký nápis, ktorý patrí k vzácnym runovým nápisom na Slovensku. O svojom objave informoval Františka Palackého (24. 11. 1833) navrhujúc, aby správu o tomto nápise uverejnil v Časopise Českého muzea. Tento zaujímavý nápis sa stal centrom pozornosti historikov od 2. polovice 19. storočia v intenciách zvýšeného záujmu o vlastivedné bádanie. R. 1865, okrem hornosemerovského kňaza Jána Fabiána sa s nápisom zaoberal aj maďarský archeológ, historik, cirkevný hodnostár Florián Romer (1815-1889, pričom obaja informácie o nápise uverejnili v časopise Magyar Sion. Rozlúštenie nápisu sa pripisuje historikovi Petrovi Nagy-Püspökimu.¹⁶ V kultúrnom prostredí hornosemerovského kaštieľa sa venovala veľká pozornosť aj rozvíjaniu a pestovaniu hudobného života. Ako učiteľ hudby tu okolo r. 1840 pôsobil hudobný skladateľ sliezskeho pôvodu Robert Volkmann (1815 – 1883)¹⁷ a roku 1834 Stainleinovci pozvali významného maďarského hudobníka Ferenca Erkela (1810 – 1893), aby vyučoval hru na klavír.¹⁸ Okrem toho hornosemerovské panstvo navštívili viaceré vysokopostavené osobnosti kultúrneho, spoločenského života vtedajšej society ako napr. významný maďarský politik a verejný činiteľ István Széchényi (1792-1860).¹⁹

Organickou súčasťou tohto šľachtického prostredia bola knižnica, ktorú začali zhromažďovať Hellenbachovci. Mala svoju významnú spoločenskú funkciu v Stainleinovskej ére a veľa pozornosti jej venovali poslední majitelia hornosemerovského panstva - manželia

¹⁴ *Slovenský biografický slovník II.* Martin : Matica slovenská, 1987, s.196-197.

¹⁵ Slovenská národná knižnica, Archív literatúry a umenia; sign. M 21.

¹⁶ PÜSPÖKI NAGY Péter. A felső-szemerédi rovásémlék. In *Irodalmi Szemle*, 1968, XI, č. 8, s. 731-741.

¹⁷ *Magyar életrajzi lexikon II.* Budapest : Akadémiai kiadó, 1969, s. 1012-1013.

¹⁸ *Magyar életrajzi lexikon I.* Budapest : Akadémiai kiadó, 1967, s. 440- 441.

¹⁹ *Magyar életrajzi lexikon II.* Budapest : Akadémiai kiadó, 1969, s. 719-721.

Wilczekovci. V r. 1917 vzácnu knižnú zbierku s vyše storočnou tradíciou Henrich Vilhelm so svojou manželkou Annou Almášiovou nanovo usporiadali a na označenie kníh dali zhotoviť exlibris, ktorý reprezentoval ich prestížne postavenie, kultúrne niveau a zberateľské záujmy. Do života rodiny i knižnice osudovo zasiahli udalosti druhej svetovej vojny a následná zmena politického systému. V decembri 1944 ruské vojská zastrelili Henricha Vilhelma Wilczeka. Po oslobodení boli šľachtické majetky na Slovensku skonfiškované a prevzaté do Národnej správy. Na Annu Wilczekovú bolo v zmysle platných zákonov podané trestné oznámenie na ľudový súd, podľa ktorého bola obvinená z kolaborácie s fašizmom a ako členka strany Magyar Élet Pártja označená za nepriateľa slovenského národa a ku dňu 1. marca 1945 výnosom Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy „Sekcia B“ bol skonfiškovaný jej majetok v katastri obce Horné Semerovce. Následnými opatreniami Okresná správa majetkov pre pozemkovú reformu pri Okresnom národnom výbore v Krupine nariadila pozbierať všetok hnuiteľný majetok na hornosemerovských hospodárstvach Wilczek, Ivanka, Kustra, Janček, Bruckner, Horváth, ďalej zozbierať vnútorné zariadenie bytov na horeuvedených hospodárstvach a sústrediť ich v sídle dočasnej správy v Horných Semerovciach. Predmetom konfiškácie sa stala aj knižnica. Podľa protokolu Okresnej osvetovej rady v Krupine z 8. 9. 1947 sa na skonfiškovanom majetku A. Wilczekovej nachádzala rozsiahla knižnica, pozostávajúca z cudzojazyčných diel. V správe sa uvádza, že počas frontových udalostí bola knižnica zničená a jej zbytky uložené v hospodárskej budove v počte 1358 kníh, kde boli poškodzované hmyzom, vlhkosťou a prachom. Okresná odborová rada v Krupine dala knihy očistiť a uložiť do 11 debien. Pre nedostatok odborníkov a neznalosť cudzích jazykov knihy nemohli byť skatalogizované, vyhotovil sa zoznam 332 kníh, môžeme predpokladať, že išlo o slovenské tlače. Podpísaný osvetový inšpektor v závere protokolu žiadal, aby knihy boli prepravené na miesto trvalého uloženia. Z ďalších zachovaných dokumentov vyplýva, že Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy „Sekcia B“ posunulo riešenie problému do kompetencie Povereníctva školstva a národnej osvetu, ktorá mala rozhodnúť o uložení zbytku knižnice A. Wilczekovej. Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy „Sekcia B“ v máji 1948 poslalo zoznam kníh A. Wilczekovej Fondu národnej obnovy na ďalšie pokračovanie v zmysle dekrétu prezidenta republiky č. 108/45 Sb., pretože knižnice neboli poľnohospodárskym majetkom.²⁰ Aj napriek týmto informáciám sa nám nepodarilo dostatočne osvetliť konečné osudy knižnej zbierky, miesto jej uloženia a doteraz sme neidentifikovali konkrétny exemplár s exlibrisom knižnice.

Z horeuvedených dokumentov vyplýva, že išlo o rozsiahlu a špecifickú knižnú zbierku, zodpovedajúcu kultúrnej úrovni majiteľov a ich intelektuálnym potrebám. Užívatelia knižnice boli absolventi domácich i zahraničných univerzít s vysokým postavením v rozličných sférach života, prejavili sa ako odborníci vo viacerých vedných odboroch, čo dokumentujú ich

²⁰ MV SR – Štátny archív Nitra, pobočka Levice (fond ONV Levice, II. Pozemková reforma, k.ú. Horné Semerovce).

publikované práce, ktoré určite boli súčasťou tejto širšej rodovej a viacgeneračnej knižnice. V citovanom archívnom materiáli sa uvádza, že v knižnici boli aj knihy starého pôvodu, pochádzajúce pravdepodobne z akvizície Hellenbachovcov. Hypoteticky sa medzi nimi mohla nachádzať aj dizertácia, ktorú obhajoval vo Wittenbergu r. 1703 banskoštiavnický študent teológie Ján Fellner za predsedníctva profesora filozofie a spisovateľa slovenského pôvodu Juraja Michaelisa (1640-1724). V tlačenej dizertácii Ján Fellner venoval oslavné verše Jánovi Gotfriedovi Hellenbachovi ako tabulárnemu sudcovi Hontu, Tekova, Nitry a hlavnému urbárovi banských miest.²¹ Z mladšej generácie Hellenbachovcov, ktorých práce boli pravdepodobne uložené v knižnej zbierke, sa publikačne prejavil filozof a parapsychológ Lazar Hellenbach (1827-1887). Politik a statkár Eduard Wilczek (1842 – 1897) sa vo svojich knižných publikáciách venoval histórii Stredomoria, napísal odborné práce o bezpečnosti a hospodárstve železníc, o budúcnosti dunajskej lodnej dopravy; v štúdiách spracoval problematiku uhorského námorníctva za Anjouovcov, históriu krížovej výpravy za Ondreja II. a i. Politik a verejný činiteľ Fridrich Willczek (1874 – 1941), brat Henricha Vilhelma, zostavil a r. 1901 vydal zbierku štatútov municipiálneho výboru Hontianskej župy. Popri svojom verejnom účinkovaní v miestnej politike sa zaoberal zbieraním umeleckých diel a aktivizoval sa pri založení Hontianskeho múzea v Šahách.

V našom príspevku sme na základe zachovaného exlibrisu predstavili prvé informácie o tejto zaujímavej knižnej zbierke štyroch šľachtických rodín, žijúcich v regióne Hont v Horných Semerovciach v 18. – 20. storočí. V ďalšom výskume sa budeme orientovať na identifikovanie horeuvedeného súpisu zbytku Wilczekovskej knižnice, ktorý podľa archívnych dokumentov eviduje 1358 knižných jednotiek a následne na jeho analytický rozbor. Takýmto spôsobom sa nám snáď podarí nahliadnúť do fondu knižnice a charakterizovať profil knižnej zbierky.

²¹ SZABÓ, K. *Régi magyar könyvtár III.* Budapest : A M. Tud. Akadémiai könyvkiadó hivatala, 1898, s. 626.